

ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน
ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง
Professional Skills of Accountants that Affect Financial Reporting
Quality of Enterprises in Lampang Province

อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์¹ และจิรนนท์ บุพพันหมัย²
Anongwan Upadit¹ and Jiranun Bupunhasamai²

Received: February 1, 2023

Revised: May 31, 2023

Accepted: June 1, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงิน 2) ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการในจังหวัดลำปาง จำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ และสถิติอนุมาน วิเคราะห์ด้วยเทคนิคการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นทักษะทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจตามลำดับ ความคิดเห็นด้านคุณภาพรายงานทางการเงินภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยคือ ความทันเวลา ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความสามารถเข้าใจได้ และความสามารถเปรียบเทียบได้ตามลำดับ ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ได้แก่ ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง

คำสำคัญ: ทักษะทางวิชาชีพ นักบัญชี รายงานทางการเงิน สถานประกอบการ

¹ อาจารย์ ดอกเตอร์ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยีลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 เบอร์โทรศัพท์ 081-2894422 e-mail: pont_an@hotmail.com

² อาจารย์ หลักสูตรบัญชีบัณฑิต วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยีลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 เบอร์โทรศัพท์ 085-0376854 e-mail: joy_jaaaaa@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were to study 1) opinions of the professional skills of accountants and financial reporting quality, and 2) the professional skills of accountants affecting the financial reporting quality of enterprises in Lampang province. A quantitative questionnaire survey method was employed and a survey instrument with a structured questionnaire was distributed. The sampling group was 365 entrepreneurs in Lampang. Descriptive statistics was applied and data were analyzed using: frequency, percentage, and inferential statistics analyzed by multiple regression analysis.

The results showed that overall opinions of the professional skills of accountants are high-ranged, ranging from the highest to lowest with average mean score as follows: intellectual skills, technical skills, interpersonal relationships and communication skills, personal skills; and organizational and business management skills. Overall opinions of financial reporting quality ranged from the highest to lowest with average mean score as follows: timeliness, verifiability, understandability, and comparability. The results of statistics analyzed by multiple regression techniques showed that intellectual skills, technical skills, interpersonal relationships, and communication skills have a direct effect on the financial reporting quality of enterprises in Lampang province with statistically significant at 0.05 level. In contrast, personal skills and organizational and business management skills have an indirect effect on the financial reporting quality of enterprises in Lampang province.

Keywords: Professional Skills, Accountant, Financial Reporting, Enterprises

บทนำ

การจัดทำบัญชีนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกองค์กร เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นไปของธุรกิจ ช่วยให้ผู้ประกอบการทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน และยังสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศในการกำหนดนโยบาย กำหนดทิศทางการกลยุทธ์เพื่อวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินงานและการประเมินความสำเร็จของธุรกิจ นอกจากนี้ข้อมูลทางบัญชีที่มีสำคัญแล้ว นักบัญชีก็มีความสำคัญไม่แตกต่างกัน เพราะเป็นผู้จัดบันทึกหรือลงรายละเอียดต่าง ๆ และต้องเป็นนักบัญชีที่มีความรู้เกี่ยวกับบัญชีเบื้องต้นเป็นอย่างดี รวมถึงมีส่วนประกอบคุณสมบัติด้านอื่น ๆ ดังนี้ 1) มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ เนื่องจากนักบัญชีเป็นผู้รู้ความเคลื่อนไหวทางการเงินขององค์กรธุรกิจ จึงต้องมีความซื่อสัตย์และมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของตนเอง โดยไม่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินขององค์กรต่อคู่แข่งทางธุรกิจหรือบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเด็ดขาด 2) มีความละเอียดรอบคอบในการรับมอบเอกสารทางการเงินต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องทุกครั้ง 3) มีความรู้ความสามารถ สามารถนำทฤษฎีมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขได้อย่างถูกต้อง มีความเข้าใจในธุรกิจ และมีการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจ 4) รับผิดชอบงานในหน้าที่ มีความขยันมุ่งมั่นและอดทน เพราะงานบัญชีจำเป็นต้อง

ทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามกำหนดเวลา 5) กล้าแสดงความคิดเห็น กล้านำเสนอแนวคิดและวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร รวมทั้งมีการตรวจสอบข้อมูลทางบัญชีอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการทุจริตหรือความเสียหายต้องรีบแจ้งผู้มีอำนาจหรือผู้บริหารทันที และ 6) พัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้จากข้อมูลข่าวสารหรือหาโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีกับผู้ที่ประกอบวิชาชีพเดียวกันอยู่เสมอ ๆ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565ก)

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ได้มีการกำหนดถึงคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี โดยได้มีการกำหนดถึงคุณวุฒิขั้นต่ำทางด้านบัญชี คุณสมบัติของนักบัญชี จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและบทกำหนดโทษ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวิชาการบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accounting Commission: IFAC) และตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับนักวิชาชีพบัญชี (International Accounting Education Standard for Professional Accountants: IES) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่กำหนดคุณสมบัติด้านการศึกษา ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานวิชาชีพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565ก) ทำให้นักบัญชีจึงต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการที่มีความรู้และความสามารถ การสื่อสารที่อดเยี่ยมและจำเป็นต้องสามารถตอบสนองความต้องการข้อมูลและรายงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่ต้องการรู้การศึกษาทางวิชาชีพบัญชี นอกเหนือจากการได้มาซึ่งความรู้ทางวิชาการ ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพบัญชีด้านต่าง ๆ แล้ว ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียังจำเป็นต้องมีความรู้และความสามารถที่จะทำให้ตนสามารถเป็นได้ทั้งที่ปรึกษาธุรกิจ นักวิเคราะห์การเงิน ผู้สื่อสาร นักเจรจาต่อรอง และผู้จัดการในแต่ละสถานการณ์ที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรม และความต้องการที่จะยกย่ององค์กรที่ตนทำงานอยู่ก็เป็นคุณสมบัติที่สำคัญของนักบัญชี (ทวีชัย อนุรักษ์ และชุมพล รอดแจ่ม, 2559) อีกทั้งปัจจุบันเทคโนโลยีที่เข้ามามีอิทธิพลต่อลักษณะการทำธุรกิจ ส่งผลให้การจัดทำรายงานทางการเงินเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ หลายกิจการมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานมากขึ้น แต่เทคโนโลยีก็ไม่สามารถเข้ามาแทนที่การทำงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างเต็มที่ เพราะความรับผิดชอบและความสามารถในการตัดสินใจที่ต้องอาศัยประสบการณ์ที่เป็นหัวใจหลักของการทำงานด้านบัญชี (ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์, 2563) ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเร่งสร้างผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ เพียงพอกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้นด้วย เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของธุรกิจที่มีความสลับซับซ้อน ดังนั้น สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพบัญชี มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่า สามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาอาชีพทางวิชาชีพบัญชีให้ผู้เรียนเป็นผู้มีความพร้อมในวิชาชีพและให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีคุณภาพ (อมร โททำ, 2559) ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องพิจารณาทบทวน ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทางวิชาชีพบัญชีให้เป็นสากล โดยจะต้องจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีและคุณภาพรายงานทางการเงิน
2. เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปางที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาวิชาการบัญชีและพัฒนาคุณภาพของนักบัญชี (International Education Standards: IES) IES3 ทักษะทางวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ เป็นเกณฑ์ในการศึกษากับผู้ประกอบการในจังหวัดลำปาง จำนวน 365 คน โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ธันวาคม พ.ศ.2565

การทบทวนวรรณกรรม

ทักษะทางวิชาชีพ ตามแนวคิดของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountants: IFAC) (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2565ก) ได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ดังนี้ 1) ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจและการใช้ดุลยพินิจกับผู้ประกอบวิชาชีพ 2) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน หมายถึง ทักษะทั่วไปสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึงความชำนาญด้านตัวเลข ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ 3) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล หมายถึง ทศนคติและความประพฤติส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี 4) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการทำงานและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับองค์กรหรือภายในองค์กร เพื่อให้ได้ผลหรือผลลัพธ์ที่เหมาะสม ด้วยบุคลากรและทรัพยากรที่มีอยู่ตามกรอบมาตรฐานการศึกษาวิชาการบัญชีและพัฒนาคุณภาพของนักบัญชี (International Education Standards: IES) IES3 ทักษะทางวิชาชีพ

รายงานทางการเงิน ตามกรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงินของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2565ข) หมายถึง ลักษณะเชิงคุณภาพที่บ่งบอกว่าข้อมูลในงบการเงินมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานทางการเงิน ประกอบด้วย 1) ความสามารถเข้าใจได้ หมายถึง ข้อมูลในรายงานทางการเงินสามารถเข้าใจได้ทันที แม้ว่าข้อมูลจะมีความซับซ้อน 2) ความสามารถ

พิสูจน์ยืนยันได้ หมายถึง ข้อมูลในรายงานทางการเงินถูกนำมาใช้โดยผู้ที่มีความรอบรู้ต่างกันหรือมีอิสระจากกัน สามารถพิสูจน์ยืนยันข้อมูลที่ได้ตรงกัน 3) ความทันเวลา หมายถึง ข้อมูลในรายงานทางการเงินมีพร้อมสำหรับการนำไปใช้ในการตัดสินใจได้ตลอดเวลาที่ผู้ใช้รายงานทางการเงินต้องการ 4) ความสามารถเปรียบเทียบได้ หมายถึง ข้อมูลในรายงานทางการเงินสามารถนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินของกิจการที่คล้ายคลึงกันหรือกิจการเดียวกันสำหรับรอบระยะเวลาที่ต่างกันได้

นักบัญชี ตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561) นักบัญชี หมายถึง บุคคลผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบัญชี หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในหน่วยงานธุรกิจหรือให้บริการสาธารณะที่ต้องปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชี โดยนักบัญชีต้องมีทักษะวิชาชีพและมีคุณสมบัติ 5 ประการ ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภัทรพร อูระวงษ์ และเบญจพร โมกษะเวส (2564) ศึกษาทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีต่อผลการปฏิบัติงานทางบัญชีของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า การปรึกษาหารือเพื่อให้ได้ข้อสรุปการทำงานเป็นทีมและการใช้ระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อการสื่อสาร มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงานทางบัญชี รวมถึงณัฐภัทร หงษ์พงษ์ (2560) ศึกษาผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี ผลวิจัยพบว่า ทักษะทางวิชาชีพในมิติด้านปัญญา มิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มิติด้านการจัดการบุคคลและมิติด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน เช่นเดียวกับณัฐภูมิ ตันติเศรษฐ (2558) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลวิจัยพบว่า ความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชี และความสามารถของระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน

ณฐา ธรเจริญกุล (2561) ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผลวิจัยพบว่า พนักงานบัญชีคนใดมีทักษะทางวิชาชีพเป็นอย่างดี ก็จะมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ผลดีเช่นกัน

ไพสรณ์ สูงสมบัติ (2564) ศึกษาทักษะทางวิชาชีพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพรายงานงบการเงินในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับทักษะทางวิชาชีพ 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านปัญญา ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร ทักษะด้านการจัดการบุคคล และทักษะด้านการจัดการองค์กร มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการปฏิบัติงาน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและ

มาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องด้านความระมัดระวังรอบคอบ ในส่วนคุณภาพรายงานงบการเงินในแต่ละด้าน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเข้าใจได้ ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ด้านความเชื่อถือได้ และด้านการเปรียบเทียบกันได้ มีความสัมพันธ์กับทักษะทางวิชาชีพทั้ง 4 ด้าน และมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้ง 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานต่อคุณภาพรายงานงบการเงินในภาพรวม พบว่า สมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดในการวิจัย

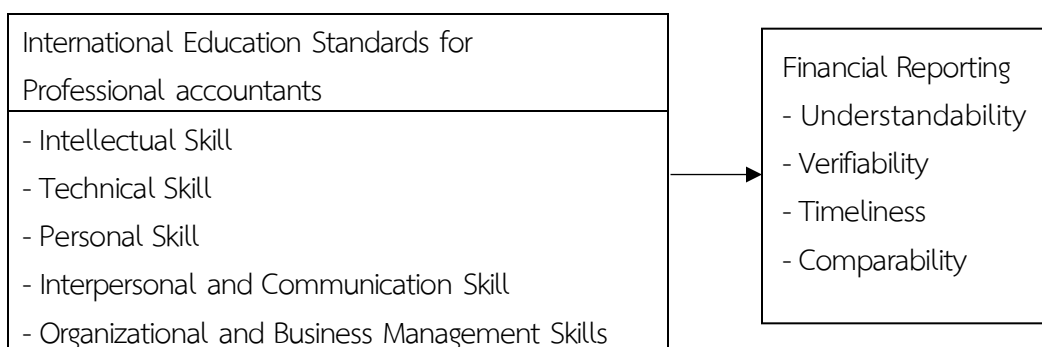


Figure 1 Conceptual Framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ สถานประกอบการในจังหวัดลำปาง จำนวน 4,016 แห่ง (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง, 2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการในจังหวัดลำปาง จำนวน 365 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95.00

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี ประกอบด้วยทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงิน ประกอบด้วยความสามารถเข้าใจได้ ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ความทันเวลา และความสามารถเปรียบเทียบได้

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทำการวัดความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้องภายในค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1951) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น และใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า α ตั้งแต่ 0.700 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น (Cortina, 1993; Nunnally & Bernstein, 1994)

ผลจากการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ประเด็นคำถามที่ใช้ในการวิจัย หลังจากนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย แต่มีคุณสมบัติและลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 30 คน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.981

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้ประกอบการในจังหวัดลำปาง โดยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์และมีการติดตามทางโทรศัพท์ ซึ่งทำให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาและความสมบูรณ์ รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 365 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

มีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ เพื่อจัดระดับคะแนนใช้ค่าเฉลี่ย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) มีช่วงคะแนน 5 ระดับ (น้อยที่สุด = 1, น้อย = 2, ปานกลาง = 3, มาก = 4, มากที่สุด = 5) เพื่อจัดระดับคะแนนใช้ค่าเฉลี่ยและสถิติอนุมานวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการถดถอยพหุคูณแบบ Enter จะได้สมการพยากรณ์การถดถอยพหุคูณ (Y) และค่าคงที่ (a) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัว (b) ดังสมการต่อไปนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5$$

ในที่นี้

Y = คุณภาพรายงานทางการเงิน

X_1 = ทักษะทางปัญญา

X_2 = ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน

X_3 = ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

X_4 = ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร

X_5 = ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ

a = ค่าเริ่มต้นของสมการถดถอย

$b_1, b_2, \dots, b_5$ = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยหรือค่าความลาดชัน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.79 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 25.21 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.94 รองลงมา อายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.25 และอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.81 การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.00 และมีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.08 รองลงมา ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.22 และมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.70 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี

Table 1 Mean and Standard Deviation of Professional Skills

Professional skills	($\bar{x}$)	(S.D.)	Opinion
Intellectual Skill	4.36	0.454	High
Technical Skill	4.17	0.540	High
Personal Skill	4.07	0.632	High
Interpersonal and Communication Skill	4.15	0.575	High
Organizational and Business Management Skills	4.04	0.658	High
Total	4.16	0.508	High

จาก Table 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.508) เมื่อเรียงจากค่าคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ทักษะทางปัญญา ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.454) รองลงมาได้แก่ ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.540) ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.15$, S.D.=0.575) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.632) และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.658) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพรายงานทางการเงิน

Table 2 Mean and Standard Deviation of Financial Reporting Quality

Financial Reporting Quality	($\bar{x}$)	(S.D.)	Opinion
Understandability	4.22	0.520	High
Verifiability	4.24	0.529	High
Timeliness	4.27	0.535	High
Comparability	4.21	0.496	High
Total	4.24	0.463	High

จาก Table 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อคุณภาพรายงานทางการเงินส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.463) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความทันเวลา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.535) ความสามารถพิสูจน์ยืนยันได้ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.529) ความสามารถเข้าใจได้ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.520) และความสามารถเปรียบเทียบได้ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.496) ตามลำดับ

การทดสอบทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง โดยใช้สถิติอนุมาน วิเคราะห์ด้วยเทคนิคการถดถอยแสดงได้ดังต่อไปนี้

Table 3 Summary of Linear Enter Regression Analysis Predicting Professional Skills of Accountant Affecting Financial Reporting Quality of Enterprises in Lampang Province

Issue	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Hypothesis Test Results
	B	Std. Error	Beta			
(Constant)	0.785	0.122		6.413	0.000	
X ₁	0.153	0.035	0.150	4.370	0.000	Acceptance
X ₂	0.185	0.047	0.216	3.912	0.000	Acceptance
X ₃	0.078	0.050	0.107	1.564	0.119*	Rejection
X ₄	0.408	0.036	0.506	11.435	0.000	Acceptance
X ₅	0.001	0.048	0.001	0.021	0.983*	Rejection

$R^2 = 0.764$, Adjusted $R^2 = 0.761$, $F = 232.243$

จาก Table 3 พบว่า ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสื่อสาร (0.408) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน (0.185) ทักษะทางปัญญา (0.153) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล (0.078) ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (0.001) ตามลำดับ โดยทักษะทางวิชาชีพทุกตัวมีส่วนร่วมในการอธิบายแนวโน้มคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง คิดเป็นร้อยละ 76.40

ผลการวิเคราะห์การถดถอยได้สมการพยากรณ์ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ดังนี้

$$Y = 0.785 + 0.153X_1 + 0.185X_2 + 0.078X_3 + 0.408X_4 + 0.001X_5$$

จากสมการสรุปได้ว่า หากทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ เพิ่มขึ้น 1 หน่วย ทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีวิชาหักจุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง (Y) ด้านต่าง ๆ จะเพิ่มขึ้น 0.408, 0.185, 0.153, 0.078, 0.001 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถสรุปผลการทดสอบตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. ทักษะทางปัญญา มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ไม่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ปฏิเสธสมมติฐาน
4. ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ยอมรับสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
5. ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ไม่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง ปฏิเสธสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถสรุปผลและอภิปรายผลได้ดังนี้

ความคิดเห็นต่อทักษะทางวิชาชีพของผู้ประกอบการมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ทักษะทางวิชาชีพมีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพนักบัญชี สอดคล้องกับงานวิจัยของณฐา ธรเจริญกุล (2561) ที่พบว่า พนักงานบัญชีคนใดมีทักษะทางวิชาชีพเป็นอย่างดี ก็จะมีประสิทธิผลในการปฏิบัติงานได้ผลดีเช่นกัน เพราะนักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ นอกเหนือจากความรู้ที่มีเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพสรณ์ สูงสมบัติ (2564) ที่พบว่า ทักษะทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและการสื่อสาร และด้านทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักบัญชี เป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการศึกษาของณฐภัทร หงษ์พงษ์ (2560) ซึ่งพบว่า ทักษะทางวิชาชีพในมิติ ด้านปัญญา มิติด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มิติด้านการจัดการบุคคลและมิติด้านการจัดการองค์กร มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของรายงานทางการเงิน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางปัญญามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจที่ดีแก่สถานการณ

ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ การปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียด รอบคอบและครบถ้วน อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของทวิชชัย อัจฉนัท และชุมพล รอดแจ่ม (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชี ตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ ในสถานประกอบการเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักบัญชีในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีความรู้ และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐาน ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะ ทางปัญญา

ความคิดเห็นต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรายงานทางการเงิน เป็นแหล่งข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร ในการตัดสินใจ เชิงเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร นักลงทุน หรือพนักงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความทันเวลา มีคะแนนสูงสุด เนื่องจากการเงินที่องค์กรจัดทำต้องแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชี เดียวกับที่เกิดเหตุการณ์นั้น เพื่อให้ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์ สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ อย่างสมบูรณ์และมีคุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ (2558) ที่พบว่า คุณภาพ ของรายงานทางการเงิน ในด้านความทันต่อเวลามีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดทำงบการเงิน ควรตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพมากขึ้น และควรมีการส่งเสริมให้พนักงานบัญชีเกิดความเชื่อมั่นอาชีพในการปฏิบัติงานและมีระบบสารสนเทศ ที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดทำงบการเงินของกิจการ สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น รวมถึงการที่มีข้อมูลพร้อมและนำเสนอข้อมูลได้ภายในเวลาที่ต้องการ

นอกจากนี้ จากการทดสอบความสัมพันธ์ทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง พบว่า ทักษะทางการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร มีค่าคะแนนมากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่า นักบัญชีมีทักษะในการแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล โดยการปรึกษาร่วมกันกับบุคลากรในทีมเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ ลดหรือแก้ไขข้อขัดแย้ง ในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งการนำระบบสารสนเทศมาใช้วิเคราะห์เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จะช่วยลดเวลา ในการปฏิบัติงานให้สามารถเสร็จก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำข้อมูลไปใช้ ในการตัดสินใจในช่วงเวลาที่ต้องการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพร อูระวงษ์ และเบญจพร โหมะเขส (2564) ที่พบว่า การปรึกษาร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อสรุปการทำงานเป็นทีมและการใช้ระบบสารสนเทศ ทางบัญชีเพื่อการสื่อสาร มีผลกระทบเชิงบวกต่อผลการปฏิบัติงานทางบัญชี

ในส่วนของทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลและทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการ ทางธุรกิจไม่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน อาจเนื่องจากการที่นักบัญชีสำเร็จการศึกษาทางด้านบัญชี ในระดับปริญญาตรี และถึงแม้จะมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชีอย่างเข้มข้นที่จะทำให้ผู้สำเร็จ การศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง สิ่งนี้เป็นเพียงปัจจัยส่วนหนึ่ง เนื่องจากการที่จะได้รับการ ยอมรับจากองค์กรและเพื่อนร่วมงานนั้น นักบัญชีจะต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ความใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ความชำนาญงานและการสะสมประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเอาใจใส่ต่องานบัญชี อย่างเต็มความสามารถและระมัดระวัง รอบคอบเยี่ยงนักบัญชี สามารถลดข้อผิดพลาดทางบัญชีให้น้อยที่สุด

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความคิดเห็นทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.508) โดยเฉพาะทักษะทางปัญญา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.454) ซึ่งทักษะนี้เป็นความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจและการใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดและรอบคอบ รับผิดชอบดูแลรักษาด้านการเงินให้ครบถ้วน

ความคิดเห็นด้านรายงานทางการเงินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.463) โดยเฉพาะในด้านความทันเวลา ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.535) ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญประการหนึ่งของข้อมูลบัญชีที่แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมมีการบันทึกเหตุการณ์ทางการเงินในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดเหตุการณ์นั้น ที่ผู้ใช้ข้อมูลบัญชีสามารถนำข้อมูลที่ทันต่อเวลาไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีที่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง พบว่า ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน ยกเว้นทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล และทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจไม่ส่งผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง

นักบัญชีจะช่วยให้ผู้ใช้รายงานทางการเงินสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนในตัวเลขหรือข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในรายงานการเงินโดยตรง จึงต้องอาศัยทักษะทางวิชาชีพ เป็นสื่อกลางที่จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของรายงานทางการเงิน ดังนั้น การพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีของนักบัญชี จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากทักษะทางวิชาชีพบัญชีเป็นส่วนหนึ่งของคุณสมบัติที่ต้องมีในนักบัญชี เพื่อแสดงถึงสมรรถนะและขีดความสามารถที่ต้องมีในนักบัญชี ซึ่งใช้บ่งชี้ถึงศักยภาพที่นักบัญชีสามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไปได้ ทั้งนี้ นักบัญชีจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชีในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมต่อการเป็นนักบัญชีที่ประสบความสำเร็จเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ได้รับ การยอมรับตามมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพบัญชี

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

สถาบันการศึกษาควรสร้างกิจกรรมกระตุ้นให้นักศึกษามีความพร้อมต่อการออกไปปฏิบัติหน้าที่ทางบัญชี สามารถมีทักษะในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ โดยการจัดรายวิชาที่มีการเรียนร่วมกับนักศึกษาในหลักสูตรอื่นให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะการสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานที่ไม่ใช่สายงานเดียวกันในอนาคต อาจมีกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนทัศนคติอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการฝึกอบรม สัมมนา เพื่อให้สามารถใช้หลักการและการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมและเตรียมความพร้อมให้แก่ นักบัญชีสำหรับการก้าวขึ้นสู่การเป็นนักบัญชีในสถานประกอบการ และมีทักษะทางวิชาชีพที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการเนื่องจากทักษะทางวิชาชีพมีความสำคัญอย่างมากต่อปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะงานวิจัยที่ควรทำต่อไปในอนาคต

ควรขยายขอบเขตการศึกษาในการนำกลุ่มปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาใช้ในการศึกษา หรือเพิ่มตัวแปรและปัจจัยย่อยอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมถึงปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงิน อย่างไรก็ตามก็เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สนใจ อาจมีการขยายผลการวิจัยนี้ไปยังกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐภัทร หงษ์พงษ์. (2560). ผลกระทบของทักษะทางวิชาชีพที่มีผลต่อคุณภาพรายงานทางการเงินของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณฐา ธรเจริญกุล. (2561). สมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน กรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*, 24(1), 58-70.
- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิภาพในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 6(2), 20-35.
- ทวิชชัย อรุณจิต และชุมพล รอดแจ่ม. (2559). ความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีตามมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในสถานประกอบการ เขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 5(2), 165-177.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 11). บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์. (2563). แนวทางการพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 7(12), 421-435.
- ไพสรณ์ สูงสมบัติ. (2564). ทักษะทางวิชาชีพและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่มีผลกระทบต่อคุณภาพรายงานงบการเงิน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 272-284.
- ภัทราพร อรุณวงษ์ และเบญจพร โหมะเวส. (2564). ทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารที่มีต่อผลการปฏิบัติงาน ทางบัญชี ของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(8), 282-295.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). *ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561*. ผู้แต่ง. <https://www.tfac.or.th/upload/9414/SVpkG8ASWk.pdf>
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565ก). *มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ*. ผู้แต่ง. http://fap.or.th.a33.readyplanet.net/images/column_1359010350/3.pdf

- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2565ข). กรอบแนวคิดสำหรับการรายงานทางการเงิน (ปรับปรุง 2558). ผู้แต่ง. <https://www.tfac.or.th/upload/9414/UW0ynKPwuW.pdf>
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง. (2565). ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัดลำปาง. <https://pcoc.moc.go.th/view/Factsheet.aspx?pv=52>
- อมร โททำ. (2559). คุณภาพรายงานทางการเงินของบริษัทจำกัดในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 10(3), 223-231.
- Cortina, J. M. (1993). What is coefficient alpha: An examination of theory and applications? *Journal of Applied Psychology*, 78(1), 98-104.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd ed.). McGraw-Hill.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed). Harper and Row.